

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl.,
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisdădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Iunie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea diarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 1 Iunie st. v.

Mai că e surprinzător, că diarele din solda guvernului unguresc în timpul mai dincoace se ocupă prea din seamă înainte cu însușirile politice și cu succesele politice ale dlui Tisza. În zelul lor, diarele din solda guvernului unguresc nici nu bagă în seamă cum se contrădic. Unele adevăd spun în articoli ditirambici, că dl Tisza a fost acela, care a pus naționalităților pumnul în gură. El este acela, care a pus fundamentul, pe care, se înțelege, cu toată suprimare a naționalităților nemaghiare, are să se supereifice statul național maghiar. Altele ear' susțin din toate puterile, că sub înțeleptul guvernament al dlui Tisza, naționalitățile au ajuns a fi fericite și îndestulite, pentru-că se bucură de toate libertățile și se bucură de egalitate înaintea legii.

Adevărat, că diarele, care stau în solda guvernelor, în deobște iau obligământul asupra-și să laude pe cine li-se dictează să laude. Locul cel dintău înș, când e vorba de laude în diare plătite pentru treaba aceasta, îl ocupă totdeauna cei-șed în fotoliurile ministeriale și înainte de toți capul cabinetului.

Cu toate acestea, trebuie să surprindă pe ori-și-care cetitor cu luare aminte, că în timpul de tot nou, zelul soldatescei diaristice guvernamentale maghiare este mai mare decât de altădată.

Trebuie dar' să fie vre-o cauză deosebită, care produce stăruința cea deosebită a organelor de publicitate guvernamentale unguresci de a preamări pe dl Tisza în atâtea feluri și în atât de felurite tonuri.

Ca să sparie opozițiunea, care strigă neîncetat, cu și fără de ocaziune binecuvântată, că dl Tisza se demisioneze și să se ducă, nu credem. Ori-și-cât de superficială ni-am închipul că este opozițiunea dlui Tisza în procedura ei, cu astfel de mijloace nu se lasă nici ea să fie spăriată. Opozițiunea scie, că politica domnului Tisza are scăderi, și așa calculează cu ele. Ba la rândul ei vine și ea să sparie pe domnul Tisza și pe ai sei.

Scăderi, ce e drept, politica domnului Tisza are destule în revas. Înșă acele nu sînt numai ale ministrului-president unguresc. Dacă aruncăm o privire preste trecut numai până la 1875 înapoi, aflăm că națiunea maghiară în-treagă, nu odată a făcut să i-se vadă slăbiciunea. A simpatizat cu Turcii contra Sârbilor; a simpatizat cu Turcii contra Românilor; a pus simpatile cu Turcii la o parte și a laudat pe Români, pe care îi batjocorisese mai înainte; s'a bătut cu Turcii în Bosnia și Hertegovina; a simpatizat cu Sârbii contra Bulgarilor; apoi cu Bulgarii contra Sârbilor; Milan a fost până ieri-alaltăieri un geniu, astăzi e luat bietul în zeflemea, căci n'a avut nici atâtea prevedere ca să vadă cum dă arma în mâinile contrarilor sei. Și toate acestea, am pute dice, au mers într'un răsuflet.

Dacă ministerul de externe al monarhiei s'ar fi lăsat și el a fi tras-impins ca compatrioții maghiari după impresiunile momentane în politica externă a monarhiei, n'ar fi fost diplomație mai expusă ridicolului ca diplomația monarhiei noastre.

Va să dăcă pentru greșeli sau eșecuri politice mai ales în politica externă, opozițiunea maghiară n'are să învinue numai pe ministrul-president Tisza. Dacă îl învinue, se învinue și pe sine. Și dacă n'are să-l învinue, nici organele din solda guvernului în direcțiunea aceasta n'au nimica de lucru. Pentru-că de sigur opozițiunea maghiară nu pentru nedibăcia politică mai sus îndigeta a ministrului-president strigă: „Demisionază, du-te.“ Căci atunci strigătul ar fi cu același drept îndreptat și la adresa ei.

De altă parte, precum am vădut, „meritul“ de a da la o parte trei părți din locuitorii regatului de dragul maghiaromaniei îl are și dl Tisza ca și opozițiunea maghiară.

Aceasta opozițiunea încă o scie tot așa de bine ca și noi și ca toți locuitorii, cetățeni *ab antiquo* ai țărilor unguresci, dați la o parte de o mână de oameni maghiari din fruntea afacerilor politice. N'are dar' nici în privința aceasta ce direge presa guvernamentală față cu opozițiunea, pentru-că și în privința aceasta sînt și unii și alții dintre compatrioții maghiari de acord.

S'ar pute, ca „Post“ din Berlin să fi pus degetul pe rană. Mai poate omul scî, poate-că „Post“ a audît de vre-un complot ultramontan-radical în șirurile politicilor maghiari, care ar voi să dea altă direcțiune politicei exterioare a Austro-

Ungariei, direcțiune cu caracter contrar ligei de pace. Cam în sensul cum se scrie despre tendența politică a contelui Taaffe din Cislaitania.

Ar fi trist pentru monarhie, dacă așa ceva ar fi cu putință.

Atunci înșă opintirile soldatescei dela presa guvernamentală ungurescă ar fi zadarnice. Ele ar contribui numai la încăpăținarea opozițiunii. Pentru-că opozițiunea scie foarte bine, că toate produsele presei din solda guvernului sînt numai maculatură sau *Druck-schwärze*, după-cum a dîs odată principele Bismarck. Opozițiunea scie, că ceea-ce se scrie din partea guvernamentală se scrie la comandă, din partea aceleia, care a luat asupra-și și nu numai a vorbi în parlament, dar' a și cugeta pentru toți căci ca „partid“ se adăpostesc sub scutul aripilor lui. Și când o opozițiune combinată, cum este cea din parlamentul Ungariei, cu toți aderenții ei afară de parlament, are conștiința, că luptă numai cu un om, se îndărjesce și mai tare, când i-se aruncă în cale nisece laude nepotrivite la adresa unei persoane cădute în disgrafia ei.

Dar' noi nu vrem, nici pozițiunea noastră nu ne permite, să eruăm, care poate fi cauza, că presa din solda guvernului lucră de un timp încoace cu putere de abur, spre a da guvernului unguresc lustrul ce dator ar fi a 'și-l da însuși prin fapte patriotice pozitive, dictate de adevăratele interese ale patriei. Constatăm dar' numai ce se poate constata din ceea-ce se vede, și credem, că spre orientare deocamdată și atîta ajunge. Constatăm, că mare deosebire între tendența guvernului unguresc și între cea a opozițiunii sale în cele ale șovinismului, principiul fundamental al politice maghiare, nu este, și că după factorii, care în lupta dintre guvern și opozițiunea maghiară stau față în față, o perspectivă îmbucurătoare pentru guvern nu este.

Ar pute fi cu toate aceste perspectivă îmbucurătoare și pentru guvern și pentru țeară, dacă guvernul ar avé cu un dram de minte de diplomat mai mult ca de șovinism național. Dacă ar avé apoi și o dosă de curagiu, ca să dăcă: „Jos cu șovinismul!“ Veniți și voi, compatrioților români, germani și slavi, ședeți și voi alături cu compatrioții vostri maghiari la masa verde și contribuiți și voi în măsura în care vi-se cuvine la făurirea fericirii acestei patrii, pentru care și voi, ca și noi, ați vîrsat sânge și ați jertfit avere, de către ori au cerut interesele ei“.

Atunci alurele opozițiunii, presupunînd că le are, pentru ultramontanism și din cauza desperațiunii probabile a acestui din urmă, poate și pentru simpatii rusesci, ar fi din capul locului paralisate.

Așa politică înșă domnul Tisza nu e în stare să facă. Nu e în stare nici altul dintre bărbații politici cunoscuți ai Maghiarilor să facă. Nu, pentru-că ei s'au înfundat cu toții în presupunerea, că dacă vor pune naționalitățile nemaghiare la masa vieții publice alături cu Maghiarii, aceștia devin un superfluu. O eroare capitală politică regretabilă este aceasta, căci are o mulțime de consecuențe fatale pentru patria noastră, poate pentru soarta continentului nostru.

Dar' am stîrnit curiositatea cetitorilor, fără să li-o și stîmpărăm. Am sulevat o cestiune, care s'ar pără că vrem să o lăsam nedeslegată, fiindcă nu spunem pentru-ce vor fi suflând foile din solda guvernului unguresc în cădelnițele cu care se tîmăcează guvernul dlui Tisza.

Am vădut, că opozițiunea n'are motive suficiente, și de altă parte scim, că îi lipsește și puterea ca să alunge pe domnul Tisza din fotoliul ministerial, fiindcă dispune de o majoritate parlamentară imensă.

Nu cumva este de a se căuta în împregiurarea aceasta deslegarea enigmei?

În adevăr, că ar fi ridicol, când cineva se simte tare și mare, să mai aibă lipsă și de înnuri de tot felul, cum sînt cele din presa care stă la dispozițiunea guvernului unguresc.

O întrebare ni-se impune, meditănd asupra contrastelor celor multe ce ni-le ofere viciața publică dela noi în ziua de astăzi, o întrebare, care poate că ar avé însușirea de a servi și de răspuns.

Nu cumva a sosit timpul să se ducă dl Tisza dela minister, așa precum a și venit?

În cazul acesta trasul clopotelor guvernamentale ar avé înțeles. Cel puțin mergerea nu i-ar fi fără pic de sunet.

Se așteptăm înșă să treacă și delegațiunile. Atunci trebuie să se clarifice mai bine situațiunea.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 1 Iunie st. v.

Cechii contra Maghiarilor.

Din Praga i-se telegrafează lui „Pester Lloyd“, că deputatul cech Braf, ginerele lui Rieger, a ținut în-

atea alegătorilor sei din Geiersberg o vorbire, în care între altele a dîs următoarele: „Maghiarii se înțelege, că dacă nu vor satisfice pretențiunilor simple și drepte, dictate de existența noastră, în privința abuserilor cu tarifele căilor ferate, nu ne vom mărgini numai la agitație, ci ne vom organiza formal contra produselor agricole din Ungaria. Ear' dela aceasta nu ne-ar pute opri nimenea, căci se poate face în formă legală. Cine d. e. ne-ar pute opri la o pertractare publică de oferte, ca să ne uităm la proveniența produselor și să dăm furnisările numai acelora, care se folosesc de izvoare indigene“.

Situația parlamentară în Belgia.

Guvernului ultramontan din regatul Belgiei se pare a-i fi sosit sfîșitul. În Bruxella a avut loc alaltăieri o alegere de deputat prin balotagiu, din care candidatul liberalilor Janson, după-cum am anunțat în numărul trecut, a ieșit cu mare majoritate de voturi învingător față cu rivalul seu ultramontan. Acest eveniment se pare că trage greu în cumpăna situației parlamentare din Belgia și anume cu deservire în defavorul actualului guvern. Nu numai, că majoritatea lui parlamentară a devenit și mai dubie ca până acum, dar' opiniunea publică, — cu deosebire în capitală, — îi este atât de nefavorabilă, încât se poate privi ca sigur, că el va fi demisionat. În urma învingerii lui Janson, entuziasmul a ajuns în Bruxella la culme. El și alți conducători de ai partidului liberal au accentuat în vorbirile lor, că unirea și restaurarea partidului liberal este acum fapt complinit. La ieșirea lui din locul algerii, mulțimea însuflețită a desprins caii dela trăsură și l'a tras în triumf până la localul ligei liberale. Seara o mulțime de preste 30.000 de oameni a percurt într'un convoiu imponent stradele, strigând: „Jos cu ministerul“

Boulangistii în camera Franceiei.

În ședința de alaltăieri a camerei franceze a rostit deputatul boulangist Gilbert interpelațiunea plănuită în afacerea arestărilor din Angoulême. El a dîs, că arestările sînt un atentat la libertatea personală, dar' înzadar se terorizează țeara, căci nimenea nu o va pute împedeca să-și revindede libertatea violată de guvern. Ministrul de interne Constans a răspuns cu sânge rece și cu energia-i cunoscută, că el a fost

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Din scrierile lui Ludovic Börne.

— Spiculi —

de

Sequens.

Este dureros să vezi, că virtutea întră în serviciul viciului, fie și numai în răstăcirile sale; și spiritul în al prostiei, fie și numai în alienațiunea sa.

Prostia se teme de spirit și-l uresce, chiar și când este în serviciul ei, mai mult decât se teme de altă prostie și decât o uresce, fiindu-i chiar rivală.

Dacă voiți să câștigați pe cei mari pentru principiile voastre, dați-le credință, că ei ar fi deja câștigați. Spuneți-le în urechie zimbînd, că știți prea bine, că și Exceleșiile lor cugetă ca voi, dar' că numai poziția și plata lor nu le permite să se arete în adevărata lor figură. Nimic nu este mai măgulitor decât încrederea, că ai o inimă tare și totdeauna și putere să o stăpînesci, că ești un vulcan acoperit cu omăt. Ce faceți din virtute, se pare că faceți din egoism, și vi-se va ierta noblețea în hațirul înțelepciunii. Lăudați pe cel bun, dojeniți pe cel rău. Fiți smeriți în vorbe și mândri la fapte. Nu vorbiți, totdeauna cum scrieți. Scrierea este strictă, sîrbătorească pentru lume; vorba este blîndă, de toate dîilele pentru casă. Relele omenirii trebuiesc vindicate fără milă, și și cuvine doară; slăbi-

ciunile oamenilor trebuiesc tractate cu indulgență, discutate și neteșite.

Voi știți tot, și împregiurul vostru sînt oameni ce nu sciu nimic, voi sînteți erudiți și vă împresoară un popor sărac la spirit. Fie-vă rușine!

Este o dovadă de marea lipsă a nobleței, dacă nu pricepi să dai sau să primești dojană. Cine este conșci de o virtute, dojenesc fără teamă, pentru-că și ascultă dojană fără să fie umilit; dar' când ești conșci, că îți lipsește vre-o capacitate, te simți descumragiat de fiecare slăbiciune și desonorat, dacă i-ți o impută cineva.

Ei vin și dîc: să dojenesci fără să iriți, să atingi ranele vindecându-le, fără să doară, să înveți sub masca naivă a propriului dor de învățatură. Cer mult și este greu să-i mulțumesci. Nici un vestris tu te învață și nu învață, cum să te poticnesci și să cați cu delicateță într'o corabie mișcată de furtună. Dela heroldii opiniei publice, care se rotesc de mulți ani ameiitor de repede împregiurului osiei vînturilor întregi, dela jeluitorii durerii comune îndrăsnim să cerem, să meargă cu grije printre oule stricate, când terenul se clătina sub ei, și să bată lin la fiecare ușe înainte de ce deschide! Modestie, într'una tot modestie! Dar' natura își spune nevoea prin *șberet*, și numai pe bina cea de scînduri cîntă durerea în A-moll.

Oamenii nobili sufer desprețul, pumnalele, *tennița* și mușcăturile șerpilor, care vin

răsunătoare după adevărul ofensator, mai ușor decât șiretenia obositoare, sicanările dîlnice, mici, oastea de musce, care unindu-se, își storc răbdarea și mile de înțepături, care te sîngeră fără să-ți pricinuească o scurgere de sânge mortală și care nu-ți câștigă nici admirare, nici lauri, pentru-că nu lasă rane în urma lor. Dar' iubirea de patrie nu are graduri; cine nu face tot, nu a făcut nimic, cine nu dă tot, a refuzat tot.

Nu trebuie să combatem minciuna completă, care își poartă în sine dușmanul și pere prin sinucidere, ci adevărul de jumătate dîs; el îți cerșese ascultare cu fața prietenească și aduce în urmă-i suita hotească de o bagă prin porțile deschise. Ce e întunerec, nu are lipsă de luminare, să vezi ce este, dar' colorile false și murdare nu.

Nu e om să nu iubească libertatea; dar' cel drept o cere pentru toți, cel nedrept numai pentru sine.

De ar câștiga ei tot ce perdem noi; ei, atunci vadă, cum se vor împăca cu cerul, noi i-am ierta. Dar' ne doare tare, că noi perdem așa de mult și ei câștigă așa de puțin; că ei ne iau mai multă pîne decât le trebuie lor să se sature; că ne sdrăbesc averile cele mai frumoase, numai ca să nu fim și noi veseli; că ne răpesc primăvara cu plăcerile ei, vara cu vieța ei plină, caldă, toamna cu fructele ei, și că ne alungă iarna prin vrăji rele și numai pentru un bal desert, pentru patinagiu; aceasta ne doare tare, aceasta revoltăză și pe

omul cel mai pacinic, aceasta ne opresce să ne împăcăm.

Greșilele unui spirit mare sînt mai instructive decât adevărurile unui spirit mic; și dacă ei greșesc un drum, ne arată numai drumul cel bun într'alt fel.

Scapi greu de imputarea, că ai *preocupății personale*. Ni-s'a permis atât de puțin să trăim pentru publicitate și patrie; o tiranie de multe veacuri a făcut din noi nisece animale domestice atât de blînde; încât scriitorii politici cu vederi contrare se unesc într'u a-și face unul altuia obiecțiunea, că egoismul le este mai scump și că pentru ei cauzele cu folos sînt cele bune. Dușmanii liberalilor le dîc acestora, că ei se silesc să producă încurcări, pentru-ca să fure ca hoții în îmbulzeală; despre scriitorii servili se vorbesce, că sînt cumpărați cu bani sau vanitoși și că sînt spioni nevrednici. Acestia nu înțeleg, că te poți lupta pentru libertate și dreptate și numai din dragoste curată pentru ele, nu și fără plată ori fără speranță că vei avé o pradă; și ceialalți nu înțeleg, că sînt și sclavi din nascerere, care sînt servili din toată inima lor, nu pentru-că s'ar da vînduți unui stăpîn.

În numele lui Börne! Cineva a cărăit: „La ce atîta Börne? Il putem noi ceti și în nemțesce“. Sequens răspunde: Bine faceți. Reclam jun. din Lipsca îl vinde legat frumos numai cu 4 fl. 50 cr.; sînt trei volume groase. Aș dori să învețați cât mai mult din el; căci precum vedeți, aici n'ai decât să schimbi vorba *german* cu *român*, și vorbele s'au potrivit ca

doză sprincene de Grecoaică frumoasă; dincolo n'ai decât să te gîndesci ceva, la ce om ori la ce lucruri dela noi s'ar potrivîi cutare idee, și l'ai găsit, sigur. Traduc mai cu seamă ce are aplicație la noi. Ear' de tradus traduc pentru mulțimea, care încă nu pricepe pe Börne, pentru-că atîta nemțesce încă nu scie; nici eu nu-l voi fi traducînd cine scie ce perfect. Și foarte bine ar fi, dacă mulțimea s'ar pătrunde de duhul politic-liberal, fără crutare și sincer al lui Börne, pentru mine el este un fel de ideal de publicist. Și de aceea nu e pagubă, dacă îl mai cetiți odată și în românece, dacă în nemțesce vă va fi plăcut. Și pentru aceea să nu mai cărească nimenea: „La ce atîta Börne? Il putem noi ceti și în nemțesce?“ De ar trăi el să vă audă, de bună-seamă var dîc: „O, oameni nebuni, o, lume comică!“ Veți adevăd Ludwig Börne *gesammelte Schriften, Leipzig, Druck und Verlag von Philipp Reclam jun. Band 1., pag. 374.*

Barbu lăutarul.

Lăutarii sînt trubadurii Românilor.

Într'o seară vestitul musicant Liszt voi să-i asculte; el se afla atunci la castelul Alexandri, marele poet român. Lăutarii fură aduși.

Ei erau țigani din Iași și conducătorul lor era Barbu lăutarul. Toți îmbrăcați în anterieie, cu căciuli de oaie în cap și cu opinci. Un pîr lung le atîrna pe umeri; Barbu era bătrîn; barba lui, aproape albă, îi cădea până la piept, și când te privia, vedea

acela, care a ordonat intervenirea miliției în Angoulême. O grupă de persoane politice organizează în fiecare săptămână prin toată țara manifestațiuni. În aceeași zi au provocat indivizi din aceeași grupă manifestațiuni și în Lyon și în Corrèze. Astfel de provocări nu se mai pot suferi, ci guvernul li-se va opune cu toată energia și va pedepsi pe cei culpabili. Vorbirea ministrului a dat boulangiștilor și celor din dreapta privilegiu să provoace un mic scandal. Deputații Laur, Breteuil și alții l-au întrerupt adese prin strigări ironice și amenințări, ceea ce însă nu l-a împiedecă pe Constans să-și termine vorbirea în toată liniștea. Luni vor interpela în aceeași afaceri și deputații Cassagnac și Leherisse.

Noi cardinali francezi.

Alaltăieri a prelat presidentului republicii franceze Carnot barreturile de cardinali arhiepiscopilor de Paris, Lyon și Bordeaux, preconisați de Papa în consistorul din urmă. Arhiepiscopul de Paris a ținut o vorbire, în care a ținut: „Două sentimente sunt înainte de toate, care umplu inima mea, sentimentul concordanței și al patriotismului. Datorim mulțumită atât Papei, care ne-a ales, cât și guvernului, care ne-a recomandat bunăvoinței Papei“. În răspunsul său, presidentul Carnot a constatat, că noii cardinali au dovedit zel strălucitor pentru buna înțelegere între autoritățile civile și cele bisericești. În sfârșit a ținut: „Puteți asigura pe Papa, că guvernul republicii este fericit a vedea, cum prin d-voastre sunt promovate sentimentele concordanței. Vă mulțumesc pentru acest serviciu făcut atât Franciei, cât și bisericii“.

Audiatur et altera pars.

Baia-mare, 29 Maiu 1889.

(Urmare.)

Spune-mi, dle corespondente oare interesul nostru nu aduce cu sine, ca acest institut în mijlocul unei populațiuni române să existe? De este așa, — în punctul acesta de interes comun, — păcătuit-am prin aceea, că am cutezat în numele poporului român din provincie a arăta bunăvoință și lealitate față cu dl ministru, compromis-am prin aceasta cauza, cum dăci dta, publică română?

3. Cred că-ți este cunoscut, domnule „Un Român“, că referințele noastre față cu frații maghiari, — dela evenimintele din urmă, — în comitatul nostru au devenit de tot rigide, încât mai toate întrebările, întreprinderile noastre salutare, care ar fi avut de scop progresul și cultura poporului nostru, din cauza referințelor noastre au suferit naufragiu, cum a suferit proiectata „Reuniunea femeilor române“, — „Reuniunea docenților“, alegerea mai multor membri români în comitetul comitatului și altele, fiind așa împrejurările, nici bărbății nostri inteligenți la alegerea de oficiali n'au putut veni în combinațiune. Te întreb, dle, mai poate asta tot așa merge? Au n'a sosit timpul suprem, ca relațiunile aceste nefavorabile să se schimbe? Știu, că

la el nise ochi plini de inteligență și de vioiciune.

Când intrară, puseră toți mâna la piept și se închină până la pământ. Stăpânul casei îi cinși cu șampanie și apoi le făcu un semn.

Barbu își luă arcușul, și salonul cel mare răsună de cântecele lor.

Ca instrumente aveau: vioara, naiul și cobza.

Barbu începuse să cânte cântecul un marș național; sfârșindu-l, boerii entusiasmați îi aruncară galbini în paharul cu vin, spunându-i:

„Bea, Barbule: bea!“

Și bătrânul cântăreț bea și vinul și galbinii, pe care îi ținea în gură și îi scoate apoi după-ace-i sărutu cu evlavie.

„Ascultă-mă, Barbule“, îi duse Nicolae Sturza, „ia cântă-ne: „Tu-mi dăceai““.

Barbu se plecă cu respect și apoi începuse a cânta melodia cerută.

„Tu-mi dăceai odată“, îl cântau lăutarii de te fermecau. Alți doi lăutari cântau din gură, trăgând ușurel din cobză; cântau cuvintele atât de doioase din cântecul cunoscut în România: „Tu-mi dăceai odată“.

După-ace sfârși romanța, Barbu, înflăcărat de un entusiasm cu totul artistic, lăsa să-și alunece arcușul într'un cântec popular plin de foc. Liszt nu scotea o vorbă. Stăpânit de marea scenă, care o avea sub ochi, el asculta pe acești trubaduri, care nu se îndoiesc deloc de ceea ce însemnează muzica.

În această muzică a poporului român te lovești de strigăte sfâșietoare, plângeri,

„d-ta et consortes“ le veți imputa toate sistemului actual, spiritului dominant de azi, dar' te rog, pune mâna pe inimă, și aceeași va șopti că și noi suntem cauza în mare parte la toate aceste.

Am fost și sunt de convingerea: că noi Românii, care formăm un factor principal în regatul Ungariei relativ — cu excepțiunea națiunii maghiare — cu celelalte popoare — sunt întru totul în armonie, coînțelegeră frățescă, a ne apropiia și a ne cunoaște mai bine unii pe alții și apoi a ne respecta împrumutat. Aceasta ni-o dictează trecutul nostru comun și interesul nostru asemenea comun al viitorului, după-ace ambele popoare sunt încunjugurate de elemente eterogene. Am speranță, că în interesul existenței proprii, ne va aduce timpul în cel mai proxim viitor, ca pe baza egalității să putem întinde unul altuia mâna frățescă, iubindu-ne și conlucrând pentru fericirea patriei comune, să dorim din tot sufletul înflorirea și prosperarea ei.

Eată motivul ultim, pentru-ce am aflat de bine a binevenita pe dl ministru în prezența conducătorilor și factorilor principali ai comitatului nostru, anume: a dlui comite-suprem, a vice-comitului și altor funcționari comitatensi și erariali, deputați dietali, oaspeți fruntași din cetățile Sătmăr, Baia-mare, Baia-Sprie, Carei și Seini și din comunele vecine, — documentăm, că noi nu nutrim isbândă în inimile noastre, dorim a convești în armonie. M'am folosit de ocaziunea binevenită, pentru a li spune cu fruntea deschisă: că existăm și vom exista ca Români și ca cetățeni fideli a patriei și vom a conlucra la dărămarea păreții despărțitor și la realizarea egalității și frățietății!

Foile maghiare n'au luat cunoștință despre vorbirea mea, numai foaia locală a înregistrat simplifier, că am vorbit despre frățietate.

Să trec acum la celelalte însușiri și incriminări făcute din partea dlui anonim. Din-sul dăce: „Ba chiar nici Românii prezenți“ n'au aprobat vorbirea mea, servească în privința aceasta de document „declarațiunea“ lor următoare și subscrișă de mâna lor proprie: „Subscriși, la rugarea dlui paroch-protopop din Baia-mare St. Bilju, ca să ne declarăm, că oare aprobăm sau nu vorbirea lui la adresa Exc. Sale dlui ministru Weckerle, ținută cu ocaziunea bancheții din 23 Aprilie a. c. în onoarea dlui ministru? — avem onoare a ne declara, că vorbirea dlui paroch-protopop din Baia-mare, ca participanți la acel banquet, în toată extensiunea și tenoarea sa o aprobăm. Baia-mare, 28 Maiu 1889. Ioan Drumariu, avocat; Vasile Ithoma, notar supleant reg. public și avocat; Vasile Maguran, notar cerc.; Atanasii Murșan, director de mine“. Această declarațiune am onoare a o acelu în original sub: /.

Și acum fie-mi permis a reflecta la atacurile îndreptate contra vieții mele familiare, contra activității și pozițiunii mele de preot și protopop.

Mă rog însă de indulgența binevoitoare a on. public cetitor, că spre a pute documenta contrarul la aceste puncte, sunt silit, punând toată modestia la o parte, a supune judecării nepreocupate și nepartiale a on. public întreaga mea activitate de până acum, din

tânguiri ale inimii, ear' cântecul lung și puternic e susținut de sunetul monocord al cobzei.

Liszt asculta mereu; răsturnat într'un jet de stejar, el se uita la lăutari, de părea că-și înghite cu privirea. Din când în când îl vedeai cuprins de o agitare, care contracta fața lui fină.

După-ace lăutarii sfârșiră de cântat, el își împreună mâinile și răsufli cu putere.

„Oh!“ — dăse el, — „cât e de frumos!“

Adunarea toată izbucni în aplauze. Liszt scoase din buzunar un pumn de galbini, și punându-i în paharul lui Barbu, îi duse:

„Să bem amândoi, lăutarule!“

Cele două pahare se ciocniră. Liszt era așa de impresionat, încât când puse paharul la gură, îi tremura mâna.

În fundul salonului, boerii obișnuți cu aceste cântece, vorbeau între ei, aruncând după fiecare cântec câte un galbin în paharul bătrânului cântăreț.

După câteva secunde Liszt se sculă, și mergând la Barbu, îi spuse:

— „Tu-mi ai făcut cunoscută muzica ta, să-ți cânt și eu pe a mea.“

Se așeză la piano în mijlocul tăcerii generale. Lăutarul, cu vioara în mână, asculta cu atențiune, la Liszt, fără a clipi din ochi.

Însușindu-se, cu capul dat pe spate, cu chii întredeschși, degetele îi alunecau dela un capăt la celalalt al pianului.

Era un tablou fermecător, nici-odată Liszt nu se ridicase la o așa înălțime, boerii

care va apăre și se va vedea, că oare merit-am eu imputările și învinovățiile acele grele, cu care sunt atacat din partea unui anonim.

Am funcționat ca preot-protopop 6 ani în Baia-Sprie. La beneficiul acesta, pe calea candidațiunii, am fost numit de înaltul erar ca patron al parohiei. Pozițiunea mea a fost prin urmare critică. Prin recursul compus prin mine și îndreptat la locurile mai înalte am exoperat, că bisericii noastre li-s'au iertat 1200 fl. v. a. și interesele, cu care sumă era dator de mai mulți ani erarului pentru prețul unui clopot frumos. Prin influența mea am câștigat din cassa orașului pentru învătătorul nostru de acolo îmbunătățirea salariului anual de 100 fl. v. a. și 40 metri lemne de foc aduse în loc. Am adus în ordine rațiunile bisericii, am înfrumusețat biserica și prin aceste am fost fericit a dobândi iubirea credincioșilor mei, încât cu lacrimi în ochi și binecuvântările lor m'au petrecut la noul beneficiu parochial din Baia-mare.

Aici am fost ales de preot dintre cei candidați prin comitetul orașenesc, ca patron, pozițiunea mea eară a devenit critică și dependentă. Vorbească însă și aici faptele. La inițiativa mea s'a procurat un clopot frumos cu coroana de fer în greutate de 6 1/2 metri, care înlocuiesc goul ce exista între unul de 10 metri și două cu mult mai mici. Prin procurarea acestui clopot s'a câștigat armonia plăcută și consonanța de lipsă, ear' venitul dela tragerea clopotelor la morți s'a înmulțit. Am procurat din Gratz cociugul (mormântul) și prețul s'a plătit din colectele adunate prin bărbăți demni și încrezuți spre acest scop, dându-se rațiocini public, prețul lui a fost 500 fl. v. a. Pentru frumusețea și gustul estetic, acest cociug este admirat și de străini, ear' credincioșii nostri le servesc spre pietate și glorie. Am procurat între altele un vestmânt frumos bisericesc, cusut cu fire de aur, în valoare de preste 350 fl. v. a., tot din colecte. În tot timpul acesta mi-a succedat dela o vrednică și credincioasă veduvă fără familie a exopera testarea unei vii în valoare de 1100 fl. v. a. pe seama fondului școlar al nostru. Tot prin influența mea și a fostului curator-primar, un alt credincios a testat fondului școlar gr.-cat. al nostru o grădiniță extravilană cu două case mici și o casă în oraș, care toate valorează 1600 fl. v. a. Lăsamintele aceste astăzi s'au întălit pe numitul fond sub scutul bisericii.

Fiindcă în turnul cel mic al bisericii clopotele amintite nu s'au putut așeza, s'a ridicat o clopotniță înaltă și acomodată, ale cărei spese în mare parte s'au adunat prin colecte benevole.

După fatalul eveniment de acum 11 ani, când casa parochială și toate apartinențele ei la oară după meșul nopții au devenit pradă flăcărilor, prin ceea-ce am suferit o dăună ireparabilă, pe care o simțim și azi, cu speranța în D-zeu am transformat casa parochială într-o locuință modernă și cuviincioasă, conform cerințelor timpului modern. Și toate cele de mai sus le-am făcut cu ajutorul credincioșilor mei pe baza încrederei reciproce, care mulțumită lui D-zeu, există și astăzi, și din convingerea, că biserica este scutul și acoperământul nostru.

Ca protopop am contribuit la zidirea celor două biserici și trei școli, la câști-

ascultau înarmuriți și încântați; lăutarul, el înțelegea; se uita ținută la pianist și nu perdea o notă din cântecul lui.

Liszt se sculă dela piano în mijlocul aplauselor frenetice ale întregii adunări.

Barbu veni la el, și la rîndul său, întințându-i un pahar de șampanie, îi spuse:

„La rîndul meu, stăpâne, te rog să bei.“

Păharele se ciocniră.

„Barbule“, — îi duse Liszt, — „ce crezi tu de acest cântec?“

„E așa de frumos, stăpâne“, — răspunse Barbu, — „încât dacă îmi dai voce, m'aș încerca să-l cânt și eu.“

Liszt avu un suris de neîncredere.

Lăutarul se întoarse către orchestra lui și începuse să cânte marșul unguresc.

Barbu amănunț pe vioara lui toată improvisația artistului, care asculta cu o băgare de seamă cum nu-și-o poate închipui cineva.

Orchestra îl însoțea cu privirile îndreptate spre bătrânul lăutar.

Când sfârși marșul, Liszt se sculă, veni drept la bătrân, îl îmbrățișă cu foc, apoi ridicând după vechiul obicei paharul plin cu șampanie și cu galbini, îl întinse lui Barbu dîcându-i:

— „Bea, Barbule, bea, căci Dumneșeu te-a făcut artist, și tu ești mai mare decât mine.“

După Carle des Perrières.

garea mai multor clopote, cimitere nouă, la ridicarea mai multor cruci și altele.

Mă ataci, dle corespondent, în sanctuarul familiei mele. Este dureros, când cineva se abate dela obiect și trece la personalități. Mai bine ar fi, dacă pe calea publicității am încunjugura luptele personale și am fi mai obiectivi, căci nu s'ar înstrăina inimile în așa măsură și nu ar suferi cauzele noastre atât de mult, cum cu durere vedem de un timp încoace!

(Va urma.)

CRONICĂ.

Numire. Procuratura generală din Mureș-Oșorhei a numit servitor de cancelarie la procuratura reg. din Turda pe Iacob Dogar, vigil al închisorii trib. reg. ung. de acolo.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Leopold Neumann în „Nemes“; Adolf Feigenbaum în „Fodor“; Geza Goldhammer în „Böszörményi“; Iosif Liebenheimer în „Balog“; Iuliana Heigl în „Hevesi“; Filip Kohn în „Környei“ și Sigismund Deutsch în „Nemet“.

Universitatea din capitala Ungariei. În anul școlastic trecut au preles la universitatea din Budapesta 212 profesori. Ascultătorii au fost în semestrul prim 3660, în al doilea 3470. Ascultătorii semestrului al doilea au fost: 89 teologi, 1606 juriști, 1151 medici, 332 ascultători de filosofie. După confesiune: 1268 catolici, 365 calvini, 297 evanghelici-lut., 103 greco-orientali, 47 greco-catolici, 8 unitari și 1072 Ovrei.

Școala industrială din Sibiu. Examenalele publice la această școală se vor ține Duminică în 16 l. c. în sala cea mare a gimnasiunii evanghelice. Din raportul anual al direcțiunii aflăm, că școala a fost cercetată în decursul anului de 390 școlari: 275 evang. A. B., 47 evang. helv., 105 rom. cat., 8 gr.-cat., 39 gr.-or. și 6 Ovrei. După naționalitate: 352 Sași, 81 Maghiari și 47 Români. După industrie: 4 aurari, 5 tinichieri, 5 lucrători de aramă și fer, 58 lăcățari, 8 orologieri, 11 furi, 16 curelari, 10 vâpsitori, 3 împletitori, 2 pânzari, 3 compactori, 6 strugari, 4 dogari, 12 cioplitori artistici de lemn, 53 măsari, 5 rotari, 7 perieri, 4 coșcari, 10 pelari, 130 ciobotari, 3 palărieri, 31 croitori, 13 zugravitori de chilii, 11 zidari, 1 cioplitor de lemn, 4 olari, 3 hornari, 1 fotograf, 13 scriitori în lemn, 12 măcelari, 23 brutari, 1 cofetar, 1 berar, 4 barbieri și 1 carabinar.

Asentarea în Budapesta. Sămbătă în 9 l. c. s'au sfârșit asentările pentru anul acesta în Budapesta. Capitala Ungariei a avut 3000 de ficii indotați și ste sub măsură, dintre acestia au fost recrutați 493 de inși.

Linia ferată Budapesta—Constantinopol. Direcțiunea căilor ferate r. u. de stat publică un comunicat, în care declară, că e scormită soirea adusă de diare, că legătura directă între Budapesta și Constantinopol ar fi întreruptă. Pe linia Budapesta—Salonichi de asemenea circulează trenurile.

„Agitațiuni panslaviste.“ Consistorul general din Rosenau, ca cea mai înaltă instanță, a ținut la 3 Iunie a. c. o ședință, ca să aducă o sentență în afacerea agitărilor panslaviste din comuna Oroszlány din comitatul Komárom. Conform sentenței, preotul George Gnostyenan, capelanul Ludovic Nowomeszky și învățătorul Paul Bartos au fost amovați din posturile lor.

Maial în Brad. Studenții gimnasiunii român din Brad și elevii școlilor normale au arangiat în 13 l. c. un maial. Spesele s'au acoperit prin contribuiri benevole în suma de 45 fl. 90 cr. Venitul curat de 18 fl. 39 cr. se va împărți, conform decisiunii corpului didactic, ca premii elevilor distinși și săraci, cu ocaziunea încheierii anului școlastic.

Petrecere de vară. Ni-se scrie din Dicio-St.-Martin, că inteligența română din acel oraș și din giur a decis a ține o petrecere de vară în Dicio-St.-Martin la 14 Iulie st. n. a. c. în folosul bisericii greco-catolice de acolo.

Foc prin trăsnet. Alaltăieri a trăs-nit în Talmaci într-o casă, care a ars de tot. Un biet bătrân, umblând să ajute și el la stinsul focului, a fost lovit de o barnă aprinsă, care i-a rupt amândouă picioarele. Focul a fost localizat.

Un rabi. În Bacea lângă Brașov un Ciangău, Ioan Bartha, într'un atac de furie a lovit pe soacră-sa cu un cuțit în pânțele și a ucis-o, apoi a trântit de perete pe nevastă-sa, încât a rămas și ea aproape moartă. El a fost arestat.

Un bandit îndrăgnet. Tribunalul din Seghedin s'a ocupat zilele aceste cu afacerea vestitului bandit al pustiului ungare Gyömbér-Puti. În timp de un an, dela 20 Februarie 1888 până la 6 Martie 1889, acest bandit a omorât doi oameni, a jefuit de 5 ori și a furat cinci stave de cai.

Manuscrisele intrate la Academia română sub titlul: „Nunta la Români“ de domnișoara Sevastos și Fl. Marian, se află sub presă pe chieftueala Academiei.

Lăutarii români la Paris. O serată dramatică s'a dat zilele aceste într'unul din marile saloane parisiene. După mai multe bucăți

executate de artiști și diletanți francezi, invitați au fost surprinși cu câteva bucăți executate de banda lăutarilor români. Lăutarii au cântat câteva valsuri și câteva cântece „de inimă albastră“, care au răpit admirațiunea și aplauzele tuturor celor de față.

Operă la teatrul național din București. Cetim în zilele bucureștene, că pentru stagiunea viitoare a teatrului național din București se deschide pentru public o perspectivă nouă, aceea adevă, de a avea și o societate de operă.

Străinii în România. Ministerul de război al României a decis, ca tinerii străini născuți în țeară, care își fac stagiul în armata română, să se bucure de aceleași drepturi, de care se bucură pământeni, când ar voi să se aplice carierei armelor, cu condițiunea numai, de a-și cere naturalizarea.

Expoziția din Paris a fost cercetată în ziua de Rosalii de 354.000 persoane. În turnul Eiffel s'au suit 36.000 persoane.

Principele de Montenegro în Viena. Maiestatea Sa Monarcul a făcut ieri după amiază o vizită principelui Nicolae. Monarcul purta uniforma de comandant al regimentului 1. de infanterie, având pe piept crucea ordului „Danilo“. Monarcul, însoțit de oficerul de ordonanță baronul Giesel, a stat 10 minute la principele Montenegru în hotelul „Continental“.

Correspondență literară.

Brașov, în Iunie 1889.

În scrisoarea trecută m'am plâns, că „Familia“ ar fi dorit să nu cetească atâtea „frase“ despre libertate în Helvetia și Wilhelm Tell de Dr. A. P. Alexi.

Încă nu citisem cartea aceasta; dar' îmi era deajuns să știu, că e vorba de Tell, și să știu că libertate nu-i place pomenitului țiar.

Acum am citit-o; și eu o recomand mai ales tinerimii mai „adulte“, cum se dăce pe la noi; și băieților și fetelor. Librăria Concordia din Năsăud o trimite pentru șesedece de cr. ori-unde; ear' cărți scrise anume pentru tinerime scim că librăriile noastre nu prea pot trimite; pentru-că nu s'nt; și de fost nu s'nt, pentru-că noi, publicul, încă nu am dat autorilor dovești, că scim să le prețuim lucrul, dacă au lucrat ceva bun; ear' aceasta este o rușine mare.

Ceva mă surprinde în fața acestor împregiurări: că presa, și mai ales cea care se ocupă ex professo cu literatura, nu agită aceste chestiuni; nu toacă să audă și babele cele surde. Ea nu are obiceiul să facă dări de seamă despre fiecare apariție; se informează publicul, ce cuprins au cărțile ce le scriem; să dea cu socoteala, pe seama cui va fi cartea asta mai bună, cui să o recomande. Nu! Ea face notițe scurte, de cele mai multe-ori sarbede, de nu scii nimic mai mult decât ce poți ghici din titlu. Este scandal să cetești într'un țiar titlul unei cărți anunțate, și drept critică „competență“ o vorbă: „Scump!“ Nimic mai mult decât „Scump!“ Cine o să cumpere cartea asta, când o taxezi cum taxezi nisece pesce ori nisece iere la țirg? N'am citit-o, e drept; dar' dacă redactorul ori recensentul ne ar spune de ce este scumpă, el-și-ar fi împlinit o datorie, să motiveze; dar' în alt cas, și poate chiar și în acesta, nu s'ar pute să fie cuprinsul vrednic de altă plată? Ei, dar' domniilelor nu ne spun că este! Și atunci nu cumperi cărți! Și apoi ne plângem de lipsa de interes la cetire a publicului! Este, știu, dar' socotesc, că ar fi vremea să ne mai stăm așa de pasivi în fața acestei lipse de interes, ci să declarăm război din toate părțile diarelor noastre; să-i jidărim publicului curiozitatea; să-i spunem unde găsesc distracțiuri ori folosul ce-l caută; să o facem aceasta neîntrerupt, și nu cred că ne vom mai plânge multă vreme de indiferențismul publicului.

Eu nu cred să fie un țiar, care să nu aibă câțiva prieteni, oameni de specialitate. Ai o carte teologică, rogi pe un doctor de Roma ori pe altul de Cernăuți să-ți facă o dare de seamă; apare o carte de istorie, literatură, filosofie, te adresezi la vre-unul din doctorii cei mulți, care cunosc materia, dar' ei de ei nu prea au poftă să lucreze și pentru mase ceva; te adresezi la cutare ori cutare scriitor și așa mai departe. Dacă nu-ți cade friptura gata în gură, te duci și vânezi-mai întâiu și-ți-o faci.

Atâtea deocamdată. Știu că voui ave prilegiu să revii la chestiunea aceasta.

Ori-și-cum, ce am ținut de „Familia“, dăci și acum.

Din prefață, care asemenea este de valoare, căci povestește și lucruri caracteristice pentru viața noastră sufletească, aflăm că domnul Slavici a cetit lucrarea aceasta în manuscris. Autorul dăce despre dînsul: „Totodată ca om expert în lucruri literare mi-a împărtășit nisece recomandări, de a face unele modifițiuni, pentru care fi sânt mulțumitor, căci mi-au prins bine. Între altele îmi scrie domnul Slavici, că introducerea este prea lungă, și vorbind de libertate, dreptate și adevăr, se face prea multă frasă, pe care pu-

blicul nostru nu o gustă. Cred dar', că autorul va fi făcut schimbări, deși parțial. Dacă lucrarea se publica în „Tribuna”, dînsul reforma „toată introducerea”.

Așadar critica „Familiei” este a dlui Slavici, ear' dl Slavici nu o făcuse acestui exemplar al lucrării; și dacă domnul Slavici va fi dîs la 1887 chiar, că se face frasă prea multă, a vrut să dică, că și cu mai puține cuvinte se puteau spune aceleași lucruri; dar' nici-decum că vorbele despre libertate „scărițează” valoarea unei lucrări.

Mai este ceva. Când voesci să fi dascălul unui popor, care acum se deșteaptă și a cărui pricepere nu este așa de repede și clară ca la neamurile ce merg de veacuri în fruntea progresului, nu e rău, ba de multe-ori ești silit să te explici cu multe cuvinte. Este neartistic, nu-i vorbă, să te lățesci cu o apă mică preste o albie mare; dar' când vrei să înveți pe cineva, renunți bucurios la lauda de artist și voesci cu toată inima să fi neartistic, dar' să fii de folos.

Mai exprimasem presupunerea, că *Helvetia și Wilhelm Tell* vor fi avînd și o legătură mai strînsă cu stările noastre? Autorul nu o spune; dar' legătura există. Și eu am o deosebită satisfacțiune, că pot raporta cetitorilor noștri despre o carte, în care se aud și vibrațiunile vieții noastre politice, fără să-mi citez ceva, fără să-mi pară că sînt aduse cu intenție.

„Un popor nu poate fi mai criminal, decât atunci, când încearcă a subjugă pe alte popoare și a le împedea în mersul dezvoltării morale și intelectuale, nerespectînd nici cele mai sfînte drepturi date de natură fiecărui om.

„Aci (în Helvetia) perfidia și apăsarea unei națiuni asupra altora sînt necunoscute. Aci națiunile se stimează și se iubesc reciproc unele pe altele ca și nise adevărate surori. În toate afacerile confederațiunii se folosesc toate trei limbile principale: germană, franceză și italiană”.

Autorul descrie Elveția așa cum este; eu, ȋaristul român, oftîz după aceste stări, și nimenea nu are drept să se supere pentru acest oftat, precum nimenea nu e atît de nebun să se supere, dacă cetînd un itinerar în Italia, mă apucă dorul după țeara aceasta, și dacă refrenul „Dahin! Dahin!” din poezia „Mignon” a lui Goethe îmi rîsună apoi vecinic în urechi.

Este și în Elveția poezie! Munții Elveției i-au dat lui Byron pe Manfred; el o spune. Dar' autorul despre care vorbim nu-i dă poeziei acesteia atențiunea, pe care i-ar da-o un poet; întorci volumul și vești și de pe copertă, că el este *naturalist*; dacă vede o pașiste ori un deal, el privește o vreme, ci după obiceiul acestui soi de oameni înțelepți, își ia mai multă vreme, ca să vadă ce flori sînt pe pașiste ori din ce pături e compus dealul. Autorul este real, une-ori este chiar și rece în partea primă a cărții.

Dar' care e cuprinsul acestei părți?

Materialul *introduceri* are în frunte două propoziții; prima din Voltaire: „Iubirea de libertate este cu atît mai puternică, cu cît tirania este mai mare”. A doua din Rotteck: „Afară de libertate mai există în lume un bun încă și mai mare, fără de care însași libertatea nu are nici o basă, și acela este dreptatea”. Aceasta e tema variată de autor. Și în adevăr vorba: ce nu-ți place să-ți faci altul, nu fâ nici tu altuia, este cea mai scurtă și mai deplină formulare a etice mele; dacă toți ar cugeta așa, nu am mai avî lipsă de paragrafi, care să ne spună până unde putem să mergem cîrmuiri de egoismul natural și până unde nu. Am Avî criteriul cel mai firesc pentru fiecare faptă. Și libertatea mea o las atunci și altuia; și nu fac ca dulaul din fabula lui Alexandrescu, care nu voia să o lase și cățelușului, căci ea ar fi numai pentru cei mari, nu și pentru cei mici.

Schița istorică ne arată cum crește statul elvețian, confederația, începînd dela cele mai depărtate vremi, despre care avem scris, Elveția este țeara lăvinelor; dacă timpul mi-l închipuiau ca un deal mare, atunci prezentul este valea; și cetînd schița, am sentimentul, ca-și-cum din virful dealului se pornese lăvina, și cantoanele se adaugă treptat, treptat, până se face Elveția de aci. Descrierea este dealtfel cam rece și ruptă.

Începuturile de acest fel: „Dintre luptele ce avură confederații, mai însemnată fu cea înscenată de ...; „La 1481 primi confederația ...; nu se prea leagă. Pentru cel ce cunoaște istoria, ele sînt remînescențe; dar' pentru cine nu o cunoaște nu sînt așa ușor de mistuit. Cine nu cunoaște istoria le va ceti, dar' nu-și va da oboseală să-și însemneze anii și zilele, să-și însemne și ordinea întîmplărilor mai puțin evidente; ci se va alege cu momentele cele mai luminoase, cu acțiunile cele mai principale. Ear' dacă autorul ar voi să potrivească lucrarea sa și mai bine pe seama *tînerimii*, cum am dîs la început; atunci și acesta ar fi un motiv, pentru care eu dîc:

aici 'mi-ar mai fi plăcut un cadru larg, mare, în care acțiunile principale ar fi fost prinse ca dintr'un punct perspectiv al ideii de liberare și care să aibă și un plan, o scenerie completă; aceasta fiind făcută în sensul, de care și Dr. A. P. Alexi scrie la pagina 31: „Dacă nu s'au păstrat dovezi despre Tell, nu trebuie a se uita de timpurile de atunci, de referințele în care se aflau acele cantoane, precum și de starea culturală și socială, în care se aflau atunci popoarele Elveției”. Era bine dacă nici autorul nu uita de aceste! Cetească cineva schița istoriei și cetească apoi numai nota despre Flîie dela pagina 21, și va simți, ce bine s'ar fi prins pe scheletul de întîmplări mușchii și coloarea vie a vieții sociale, a datelor culturale.

Pasajul citat e luat din discuțiunea despre întrebarea, dacă Tell a existat ori ba. Este cuminte să nu-l negi pe Tell, dar' nici să nu-l afirmi; documentele nu ne permit nici a nega, nici a afirma. Acesta e rezultatul discuției acesteia. „Figura lui Tell este figura poporului întreg”, dîce autorul; „este o personificație a luptei pentru libertatea și independența Elveției”, dîsesse Dr. Adam Wolf, citat de autor. (Va urma.)

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 12 Iunie n. Casa magnaților a primit după o desbatere mai lungă proiectul bugetar și proiectul pentru reforma administrației financiare atît în general, cît și în special.

Londra, 12 Iunie n. „Standard” află, că principele Montenegru lui a dat ministrului Kálnoky repetite asigurări despre amicia sa pentru Austro-Ungaria și că a promis, că printr'însul pacea din Balcani nu va fi turburată. „Times” anunță, că în Constantinopol a sosit la înalta Poartă scirea, că Montenegru va reorganiza numai decât puterea sa armată și că toți bărbații deștonici de arme vor fi asentați, pentru-ca în timpul cel mai seurt să poată fi chemați sub armă.

Belgrad, 12 Iunie n. Sîrbia are de gînd să anunțe toate convențiunile sale comerciale, pentru a încheia altele mai favorabile.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 13 Iunie n. „Budapesti Közlöny” de astăzi publică autograful Maiestății Sale, prin care alegerea arhimandritului și vicarului archiepiscopesc Nicolae Popa de episcop al eparchiei Caransebeșului este aprobată.

Lemberg, 13 Iunie n. După sciri din Varșovia, s'a înființat acolo la ordinul ministerului de războiu încă un al patrulea magazin de proviant de clasa primă.

Berlin, 13 Iunie n. În cercurile politice normative, faima despre o nouă încercare de convertire în Rusia a produs o deprimare, care se apropie de indignațiune.

Foile se ocupă mult cu Sîrbia. „National Zeitung” raportează, că metropolitul Mihail este pe deplin stăpîn al situațiunii, ear' Risticii cu deservire paralizat. Reîntorcerea exreginei Natalia nu are nici o importanță, după-ce s'a născut bănuiala, că Rusia nici nu mai are intențiunea de a susține dinastia Obrenovici.

„Vossische Ztg.” reproduce sciri din Petersburg, conform cărora ministrul de războiu ar fi dispus furnisarea de 4 milioane pîrechi de cisme în restimp de două luni și că se fac cumpărături mari de ovîș și paie. Afară de aceste la toate centrele drumurilor de fer apusene rusești se ridică bucătării militare în stil mare.

Paris, 13 Iunie n. Tribunalul de stat va lua hotărîrea asupra actului de acuză contra lui Boulanger la sfîșitul acestei luni. Deputații boulangiști sînt puși în libertate în mod provizor, cu condițiunea, că la cel dintîiu scandal de stradă vor fi ear' arestați.

București, 13 Iunie n. Deputatul Ionescu a interplat în cameră, dacă sînt adevărate scirile ȋiarelor despre revocarea decretelor de expulsare contra iconarilor rusești. Ministrul de externe a rîspuns în mod negativ. Sesiunea parlamentară s'a prolongat până la 17 Iunie. Senatul încă a votat introducerea etalonului de aur.

Bibliografie.

În propria edițiune a autorului și în comisiune la W. Krafft în Sibiiu a apărut:

Părți alese

din

Istoria Transilvaniei

pe două sute de ani din urmă.

De

George Baritiu.

Volumul I.

După introduțiune și cîteva schițe biografice cuprinde o lungă serie de evenimente dintre anul 1683 până în preȋile catastrofelor din 1848 și

Un suplement cu XLIV documente.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 18 Iulie st. n. a. c. imobilele lui Dimitrie Stan (în Udvar) decătră tribunalul reg. din Sătmár-Nemeti.

— 14 August st. n. a. c. imobilele lui Andreiu Halász (în Barkaszo) decătră tribunalul reg. din Beregszász.

— 1 Iulie st. n. a. c. imobilele lui Nicolae Ionescu (în Beregsău) decătră tribunalul reg. din Timișoara.

Edict:

A se insinua pretensiunile în 45 de ȋile:

— la rîmasul după Maria Podorean născută Mandoc (din Sebeșul-superior) la tribunalul reg. din Sibiiu.

Concursuri în provincie:

— Contra Stefan Beátha în Hovatău. Concurs. cms. Rudolf Jakab; massa crt. Ioan Nagy Debreczeni. Term. de ins. 24 Iulie; proc. de licid. 21 August st. n.

— Contra Antoniu Besenszky în Lăpușul-unguresc. Concurs. cms. Lupu (Farkas) Pap; massa crt. Dr. Teodor Mihali. Term. de ins. 15 August; proc. de licid. 30 August st. n.

— Contra Iuliu Répászky în Cașovia. Concurs. cms. Ladislau Teleky; massa crt. Gustav Aranyossy. Term. de ins. 27 Iulie; proc. de licid. 22 August st. n.

— Contra Soma Schvacz în Mișcolț. Concurs. cms. Stefan Janesko; massa crt. Dr. Iob Meizler. Term. de ins. 25 Iulie; proc. de licid. 9 August st. n.

Posturi vacante:

— Un post de subnotar la judecătoria cercuă din Zenta, cu salar de 500 fl. și relut de cartir 100 fl. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Șemniț, cu salar de 500 fl. și relut de cartir 100 fl. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la tribunalul reg. din Szabadka, cu salar de 500 fl. și relut de cartir 100 fl. A se adresa până la 9 Iulie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Vág-Sellye, cu salar de 500 fl. și relut de cartir 100 fl. A se adresa în patru săptămîni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 12 Iunie st. n.

Brünn: 16 79 76 14 43.

Călindarul ȋilei.

2/14 Iunie.

Julian: Nichifor.
Gregorian: Vasilie.

Soarele: răsare 4.02, apune 7.58.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 13 Iunie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 754.4)

Observați Diferența din proȋia Temperatura după Celsius Maximul și minimul de temperatură Direcția vîntului

725.4 —0.2 +12.0 +24.3 +12.0 SO

Din țeară, 11 Iunie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	ȋăria
Budapesta	763	+17.4	—	—
Sătmár	763	+16.0	SV	1
Cluj	764	+16.6	N	1
Orșova	764	+17.0	SO	1
Timișoara	763	+14.8	NV	3
Arad	765	+14.0	S	4
Panciova	764	+15.3	NO	3

Sosiți în Sibiiu.

La 13 Iunie n.

Hotel „Neurivher”. Alexandru Aranovici și Dr. Aranovici, privatieri din România. Brandsch, preot din Cincu-mare. Löbl, Pircher, Kramer, Rideli, comercianți.

Hotel „Impăratul Romanilor”. Contele Kun cu soȋia, proprietar.

Hotel „Meltzer”. Hartel, Verbiannu, oficeri din Viena. St. Kakujaj, comisar.

Hotel „Habermann”. Woner, Diamand, învătător Schneider, învătător din Făgăraș. Letschel, învătător din Bisrița. Ioan Ozăko, Adam Ozăko, Francisc Ozăko, Gyurkovits, Diczi, Borsadi, Horko, Füllö, Dicso, muzicanți din Cluj.

Economic.

Starea băncii austro-ungare cu ȋua de 7 Iunie a. c. a fost:

Monete în circulațiune fl. 383,455.000 (+ fl. 972.000), metal fl. 236,290.000 (+ fl. 160.000), portofoliu fl. 137,877.000 (+ fl. 1,001.000), lombarde fl. 20,560.000 (— fl. 65.000). Împrumuturi hipotecare fl. 109,030.000 (+ fl. 20.000), scrisuri fonciare fl. 101,347.000 (— fl. 5,611.000).

—

Venitele vamale austro-ungare în primul cartal al anului curent au fost:

în aur 5,572.743 fl.
în argint 3,954.934 fl.
în hîrtie 46.104 fl.
Laolaltă 9,573.781 fl.

În comparațiune cu venitele vamale ale cartalului prim din anul trecut se vede un plus de 200.000 fl.

—

Exportul de cereale al Austro-Ungariei. După datele oficiale publicate de curînd, în luna lui Martie a. c. s'a exportat din Ungaria:

Grâu 341.257 mîji metrice, contra 153.653 m. m. în aceeași lună a anului trecut.

Orz 245.946 m. m., contra 308.248 m. m. în anul trecut.

Ovîș 34.618 m. m., contra 20.636 m. m. în anul trecut.

Porumb 71.774 m. m., contra 8401 m. m. în anul trecut.

Făină 150.865 m. m., contra 159.777 m. m. în anul trecut.

Exportul de grâu a fost, cum se vede, cu mult mai mare decât în anul trecut în același interval, precănd exportul de orz și de făină a scăzut mult.

—

Tutunul în Herțegovina. Locuitorii Herțegovinei se ocupă cu multă energie de a prăsi tutun, și venitele lor întrec toate așteptările.

Cele două fabrici de tutun dela Serajewo și Mostar nu mai pot rîsbi cu lucru și mulțimea materialului, astfel că e lipsă de o a treia fabrică. Această fabrică se va ridica la Banjaluka.

Producțiunea anuală de tutun a Herțegovinei s'a ridicat dela 12.000 mîji la 30.000 mîji. În anii trecuți producțiunea de 12.000 mîji era și în calitate mai slabă; acum însă tutunul herțegovinean în calitate se îmbunătățește gradat din an în an.

Bosnia produce pe an cîte 5000 mîji de tutun.

În anul trecut au întrat în monarhia austro-ungară 2000 mîji de frunze de tutun herțegovinean, în preț de 338.000 marce, apoi au întrat țigărete în preț de 250.000 marce, ear' țigări în preț de 500.000 marce.

Pe an cîștigă Herțegovina cu tutunul 5 milioane marce.

—

Compania dunăreană. Se scrie cu datul de 9 Iunie a. c. din Budapesta, că cercurile guvernamentale sînt foarte rău dispuse în urma conferenței ce s'a ȋinut decătră reprezentanții companiei dunărene și unde s'a hotărî menținerea libertății pentru companie de a fixa tarifele și centralizarea acestei companii la Viena.

Negocierile între companie și guvernul ungar au devenit mai dificile.

—

Sămînturile în România. Starea sămînturilor din județul Iași promite până acum o recoltă bună. Păpușoiul pe cele mai multe locuri e frumos; grăul deasemenea.

Nu mai recolta grăului de toamnă sămînat prea de timpuriu e în parte compromisă. Nici peatra, nici ploile torențiale de mai deunăȋi, n'au făcut nici o stricăciune sămînturilor. Numai în părțile de Nord ale județului s'a simțit lipsa de ploaie.

—

Secerișul în Prusia-ostică. „Krauzzeitung” spune, că sămînturile în Prusia-ostică, cu excepțiunea unor împregiurimi pe unde a plouat, stau atît de rău, încât nu e nici o speranță de a se secera măcar atâtea cereale cîte s'au sămînat.

—

Prețul mărfurilor.

ȋîrgul de rîmători în Steinsbruch. În 11 Iunie n. s'a notat: unguresci bîtrâni grei 55.— cr. până 55 1/2 cr., unguresci grei, tineri 57.— cr. până 58 1/2 cr., de mijloc 56.— cr. până 57 1/2 cr., ușori 54.— cr., până 55.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 54.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 52.— cr. până 55 1/2 cr., romănesci, de Bakony, grei 53.— cr. până 55 1/2 cr., transite, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sîrbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc 54.— cr. până 54 1/2 cr., transito ușori 53.— cr. până 53 1/2 cr., îngrășăți cu ghîndă — cr. până — cr. per 4 1/2 cumpenȋi dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapestadelă 11 Iunie 1889.

Săminte	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu	—	—	—	—	—	
Bănățeneș, nou	—	6.90	7.10	—	—	
Grâu dela Tisa	—	6.85	7.05	—	—	
Grâu de Pesta	—	6.90	7.05	—	—	
Grâu de Alba-regală	—	6.90	7.	—	—	
Grâu de Bácska	—	6.75	7.	—	—	
Unguresc de Nord	—	—	—	—	—	

Sămînte	Soia	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Săcară	70—72	5.70	5.90
Orz	60—62	5.70	5.90
Nutreț de vîinars de bere	62—64	6.30	6.50
Ovîș	64—66	7.35	8.50
Cucuruz (porumb)	39—41	8.25	8.70
bănăț.	75	4.45	4.65
de alt soi	73	4.70	4.75
Hrîșcă	—	5.40	5.75

Grâu	de primă. de toam. Iul. Aug. Maiu-Iun. de toam. de primă.	Bani per 100 chilogr.	6.95	7.25	4.81	5.30
Cucuruz	—	—	—	—	—	—
Ovîș	—	—	—	—	—	—

Produse diverse	Soia	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurescă	60.—	66.—
"	franceză	—	—
"	italiană	—	—
Oleu de rap.	roșie rafinat	52.—	56.—
Oleu de in	dela Pesta	36.—	38.—
Uns. de porc	dela țeară	64.50	65.—
Slănină	sventată	53.—	54.—
Sîn	afumată	59.—	60.50
Prune	din Bosnia, în buți	56.—	57.—
Lictar	din Sîrbia, în saci	33.50	34.50
Nuci	slavon, nou	10.25	13.50
Gogoși	bănățeneș	16.50	16.75
Miere	din Ungaria unguresci	16.—	16.25
"	sîrbesci	—	—
"	brută	29.50	30.—
Ceară	galbină străcurată	33.—	34.—
Spirt	de Rosenau	118.—	120.—
"	brut	14.—	15.—
"	Drojdiiu de spirt	18.—	18.—

Cursul pieței din Sibiiu.

din 13 Iunie st. n. 1889.
Hîrtie-monetă română Cump. 9.30 vînd. 9.40
Lire turcești „ 10.60 „ 10.70
Imperiali „ 9.60 „ 9.70
Ruble rusești „ 1.21 „ 1.22

Bursa de Budapesta

din 12 Iunie st. n. 1889.
Renta de aur ung. 6 1/2% 102.15
" " hîrtie " 4% 96.70
" " hîrtie " 5% 142.50
Împrumutul căilor ferate ung. 100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de

Nr. 499
a. f. sc. c. d.

[733] 1—3

Concurs.

În urma ordinului comisariatului reg. baron Desideriu Bánffy dtdo 26 Maiu 1889 Nr. 1183 ex. 1889, apoi pe baza statutelor și regulamentelor de administrare, se scrie concurs pentru ocuparea următoarelor posturi la administrațiunea fondurilor centrale școlare și de stipendii din districtul Năsăud:

1. Pentru prefectul economic cu plată de 500 fl. v. a. la an.
2. Pentru secretar cu plată de 700 fl. v. a. la an.
3. Pentru perceptor cu plată de 300 fl. v. a. la an.
4. Pentru controlor cu plată de 200 fl. v. a. la an.
5. Postul de cancelist-archivar e ocupat deja.

Posturile de sub 1, 3 și 4 cad sub alegere din 6 în 6 ani; secretarul are să fie ales pe viață.

Toți concurenții au să dovedească viață nepătată și cunoașterea în graiul și scrisoarea a limbii române ca limbă de administrațiune, precum și a limbii statului, fiind corespondența în ambele aceste limbi.

În special: Dela prefectul economic se cer cunoștințe economice și de administrațiune.

Dela secretar se cer cunoștințe administrative și cunoașterea deplină a limbii române și a statului, preferință pot avea aici cei-ce au și studii formale juridice.

Dela perceptor și controlor se cer cunoștințe și abilitate în afaceri de casă și contabilitate, dela acestia se cere să depună și cauțiune în bani, hârtii de valoare ori realități până la suma plății anuale.

Suplicile, ajustate cu carte de bottez și cu testimonii de calificatiune,

serviciu și purtare, sînt a se însinua la subscrisa comisiune până la **27 Iunie 1889 la 6 oare seara.**

Comisiunea administratoare de fondurile centrale școlare și de stipendii din districtul Năsăud la 1 Iunie 1889.

Președintele: **Ioan Ciocan m. p.** Secretarul: **Dr. Larionessi m. p.**

Lătăm
Beszterce, 6/6 1889.

Báró Bánffy s. k.,
főispán, királyi biztos.

Nu e medicament secret!
De 12 ani s'a dovedit ca cel mai bun!

Uleul de urechi

al medicului-superior de stab

Dr. G. Schmidt

vindecă iute și radical surdita temporară, curgerea urechilor, junghiu-rile din urechi, chiar și în casurile cele mai vechi și mai cerbicoase. Molestul ținut al urechilor și auzul greu se vindecă numai de atât, după-cum dovedesc mii de ateste originale. — Prețul unui flacon cu instrucțiunea întrebuițării fl 2. — Se capătă în farmaciile cele mai renumite. — În farmacia lui C. Haubner, Viena, I. Am Hofe Nr. 6. În Agram la farmacistul Ed. de Tomay. [732] 1

Un practicant

cu șese clase gimnasiale

se primesce numai decât

în farmacia lui
David Kozocsa

[731] 8—3 în Reșinar.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiu.

Comasările

de
IOAN CORNEA,

inginer diplomat.

Prețul unui exemplar **15 cr.** v. a.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cîsnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30 cr.** sau **60 bani.**
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipereș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tîndală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60 cr.** sau **1 leu 20 bani.**
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor. se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teliuș					Teliuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu					
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt			Copsa mică			2.05	4.35	
Viena	11.—	8.—			București		4.40	7.30	†	Viena		11.—	3.40			11.24	3.—	1.42		Șeica mare			2.38	5.05	
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10	Predeal		9.12	1.14	5.3	Budapesta		7.40	9.30			11.59	3.34	2.32		Loameș			3.22	5.46	
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28			9.41	1.45	6.22	Szolnok		10.42	12.38			12.30	4.10			Ocna	8.—	3.46	6.17		
Cluj	2.2	5.46	5.52	11.38		—	10.17	2.32	7.28	Arad		3.53	5.26			1.01	4.43			Sibiu	8.35	4.18	6.40		
Oradea mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Brașov		4.54		7.07		2.17	4.29	6.06			1.32	5.13			Sibiu—Copsa mică					
		7.11	9.18	2.11	Feldioara		5.3		7.44		2.37	4.41	6.18			2.03	5.47			Sibiu		2.30	9.10	9.50	
Vărad-V. neze			9.27	2.19	Apatia		6.15		8.09		3.37	5.05	6.43			2.52	6.27			Ocna		3.04	9.37	10.14	
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32	Ágostonfalva		6.43		8.29		4.05	5.17	6.55			3.23	6.54			Loameș			10.05	10.40	
Mező-Telek		7.41	10.21	2.55	Homorod		7.41		9.07		4.27	5.38	7.14			3.55	7.20			Șeica mare			10.40	11.10	
Rév		8.16	11.38	3.38	Hașfalău		9.09		10.31			6.05	7.46			4.05	7.32			Copsa mică			11.09	11.35	
Bratca			12.76	4.01	Sighișoara		9.33		10.20			7.20	8.42			4.44	8.03			Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopole		10.02		11.09			7.55	9.11			5.30	8.38			Cucerdea					
Cincia		9.05	1.57	4.49	Mediaș		11.04		11.35			8.26	9.39			6.27	9.27			Cheța			3.05	10.20	3.25
Huedin		9.35	3.11	5.31	Copsa mică		11.24		11.19			8.47	9.55			6.47	9.46			Ludoș			3.35	10.50	3.58
Stana			3.40	5.40	Mickasasa		11.39		11.54			9.11	10.13			7.28	10.20	5.35		M.-Bogat			3.51	11.11	4.15
Aghirș			4.15	6.12	Blaj		11.57		12.15			9.42	10.37			7.43	10.34	6.01		Cipeu-Iernut			4.06	11.20	4.41
Ghirbău			4.36	6.24	Crăciunel		12.30		12.43			9.59	10.53			7.59	10.50	6.44		Kerelő-Sz.-Pál			4.43	11.57	5.23
Nădășel			4.56	6.38	Teliuș		12.45		12.55			11.—	11.39			8.28	11.16	7.28		Nireșteu			4.58	12.12	5.44
		10.25	5.26	6.54	Aiud		1.13		1.07			11.29	12.01			8.42	11.30	7.44		Oșorheiu			5.21	12.36	6.03
Cluj				7.14	Vințu de sus		2.18		2.33			12.02	12.29			9.20	12.05			Reghinul-săs.			5.40	12.55	6.27
Apahida				7.48	Uioara		2.48		2.33			12.09	12.45			2.21	5.10						6.—	4.58	
Ghirbău				9.13	Cucerdea		2.56		2.40			8.55	12.19	12.45		6.—	8.15						7.35	7.—	
Cucerdea				10.04	Apahida		3.14		2.46			9.54	1.06	1.24		1.40	6.05			Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Uioara				10.12	Ghirbău		4.01		3.27		Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)									
Vințu de sus				10.19	Apahida		4.01		4.47		Simeria					Petroșeni									
Aiud				10.45	Cluj		5.28		4.47		Streiu					Banița									
Teliuș				11.31	Nădășel		6.45	5.31	8.—		Hațeg					Crivadia									
Crăciunel				12.11	Ghirbău		7.22		8.36		Pui					Pui									
Blaj				12.29	Aghirș		7.37	6.11	9.02		Crivadia					Hațeg									
Mickasasa				1.10	Stana		7.87		9.32		Banița					Streiu									
Copsa mică				1.30	Huedin		8.03		10.11		Petroșeni					Simeria									
Mediaș				1.80	Cincia		8.24	6.43	10.51		Arad—Timișoară					Timișoară—Arad									
Elisabetopole				2.14	Bucia		8.24		10.51		Arad					Timișoară									
Sighișoara				2.54	Bratca		9.04	7.12	12.16		Aradul nou					Mercuzifalva									
Il falău				3.35	Rév		9.20		12.50		Németh-Ságh					Orczifalva									
Homorod				4.07	Fugyi Vásárhely		9.37		1.19		Vinga					Vinga									
Ágostonfalva				5.44	Vărad-Velenceze		9.55	7.51	2.—		Orczifalva					Németh-Ságh									
Apatia				6.12	Oradea-mare		10.20	8.17	3.04		Mercuzifalva					Aradul nou									
Feldioara				6.39	P. Ladány		10.47		3.36		Timișoară					Arad									
Brașov				7.13	Szolnok		10.57		3.52		Ghirbău—Turda					Turda—Ghirbău									
Timiș				7.45	Budapesta		11.04	8.42	4.03		Ghirbău					Turda									
Predeal				8.32	Viena		11.19	8.47	4.47		Turda					Ghirbău									
București							1.19	10.08	1.33	7.3	Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară									
							3.31	11.51	3.29	11.51	Sighișoară					Odorheiu									
							6.30	1.5	7.4	9.5	Odorheiu					Sighișoară									
							1.40	7.17	6.05																

Murêș-Ludoș—Bistrița

Bistrița—Murêș-Ludoș

Murêș-Ludoș

Tagu-Budatelic

Bistrița

4.30

7.27

11.—

6.49

9.35

Nota: Numerii încaudrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Nota: Numeri încadrați